

POVZETEK ZA DRŽAVLJANE

Organ upravljanja je v letu 2021 nadaljeval z aktivnostmi za izvajanje Operativnega programa za delovanje Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo v RS v obdobju 2014–2020 (v nadaljevanju: OP ESPR 2014–2020). Na izvajanje OP ESPR 2014–2020 so vplivale tudi razmere covid-a 19, a kljub temu so se vsi organi trudili, da je sistem upravljanja in nadzora deloval nemoteno, kot je bilo to v izrednih razmerah mogoče. OU je uspel v letu 2021 doseči commitment. V letu 2021 je bilo izplačanih 6.342.549,99 EUR javnih sredstev, od tega je 4.937.341,13 EUR sredstev EU.

Vse aktivnosti izvajanja, spremljanja, poročanja in nadzora na ravni organov so potekale nemoteno. Organ upravljanja je uspešno izvedel poročanje podatkov o operacijah do 31.3.2021 ter uspešno pripravil letno poročilo leto 2021. Izvedena je bila ena seja Odbora za spremljanje preko webex povezave. Vse dejavnosti odbora so dosegljive na spletni strani: http://www.ribiski-sklad.si/Odbor_za_spremljanje/. Uspešno je bila izvedena tudi seja Organa za spremljanje, ki je odgovoren za pregled delovanja sistema. V mesecu juliju je bila potrjena šesta sprememba OP ESPR 2014–2020 s strani Evropske komisije. Izveden je bil letni pregledni sestanek z Evropsko komisijo, na katerem je Organ upravljanja predstavil izvajanja ter nadaljnje korake.

Vse podrobnosti in določila o izvajanju ukrepov OP ESPR 2014–2020 v letu 2021 določajo naslednje nacionalne izvedbene uredbe:

1) Uredba o izvajanju ukrepov iz Operativnega programa za izvajanje Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo v Republiki Sloveniji za obdobje 2014–2020, ki se izvajajo z javnimi razpisi ((Uradni list RS, št. 14/17, 16/18, 80/18, 78/19, 41/21 in 140/21). Ta uredba ureja izvajanje tistih ukrepov, kjer upravičenec ni MKGP in se operacije izbirajo z javnimi razpisi. To so naslednji ukrepi:

- Ribiška pristanišča, mesta iztovarjanja, prodajne dvorane in zavetja;
- Inovacije v akvakulturi;
- Produktivne naložbe v klasično akvakulturo;
- Produktivne naložbe v okoljsko akvakulturo;
- Akvakultura, ki zagotavlja okoljske storitve;
- Predelava ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture.

V okviru ukrepa Ribiška pristanišča, mesta iztovarjanja, prodajne dvorane in zavetja, je bil decembra 2021 objavljen 5. javni razpis. Predmet podpore javnega razpisa je izvajanje naložb v obstoječa ribiška pristanišča, mesta iztovarjanja, prodajne dvorane in zavetja, ki izboljšujejo infrastrukturo že obstoječih ribiških pristanišč, prodajnih dvoran, mest iztovarjanja in zavetij, vključno z naložbami v infrastrukturo za zbiranje smeti in morskih odpadkov, za povečanje kakovosti in sledljivosti iztovorjenih proizvodov ter nadzora nad njimi, povečanje energetske učinkovitosti, prispevanje k varstvu okolja ter izboljšanje varnostnih in delovnih pogojev in naložb v izgradnjo ali posodobitev zavetij za izboljšanje varnost. Višina nepovratnih sredstev, namenjenih za sofinanciranje operacij v okviru javnega razpisa, znaša 2.580.635 eurov. V letu 2021 je bilo izplačanih 1.230.987,99 EUR javnih sredstev, od tega pa je bilo 923.240,65 EUR

sredstev EU. Občini Izola je pričela z obnovo ribiškega pristanišča v Izoli v začetku leta 2021, za kar so ji bila konec leta 2020 odobrena nepovratna sredstva v višini 2.400.000,00 evrov.

Ukrep Inovacije v akvakulturi se je ob 6. spremembi OP ESPR 2014-2020 črtal, ker ni bilo interesa med upravičenci.

V okviru ukrepa Produktivne naložbe v klasično akvakulturo, je bila v letu 2021 objavljena 6. verzija javnega razpisa. Razpisanih je bilo 300.000,00 EUR javnih sredstev. V letu 2021 je bilo odobrenih 5 operacij v skupni vrednosti javnih sredstev 448.685,75 EUR, od tega je 336.514,30 EUR sredstev EU. Namen operacij so bile izvedbe naložb v klasično vzrejo vodnih organizmov, naložbe v nove obrate akvakulture ter naložbe v povečanje in posodabljanje obstoječih obratov akvakultur. Iz tega ukrepa v letu 2021 je bilo izplačanih sredstev 612.085,24 EUR javnih sredstev, od tega je 465.813,91 EUR sredstev EU.

Za ukrep Produktivne naložbe v okoljsko akvakulturo, je bilo objavljenih 6 verzij javnih razpisov. Razpisanih je bilo 741.000,00 EUR javnih sredstev. Namen operacije je bila naložba v okoljsko vzrejo vodnih organizmov, naložbe v nove obrate akvakulture ter naložbe v povečanje in posodabljanje obstoječih obratov akvakulture. V letu 2021 sta bili odobreni 2 operaciji. V letu 2021 je bilo izplačanih sredstev 404.105,99 EUR javnih sredstev, od tega 303.079,48 EUR sredstev EU.

Izvajanje ukrepa Akvakultura, ki zagotavlja okoljske storitve je zaključen. Skupno je bilo v okviru ukrepa izplačanih 88.200,00 EUR javnih sredstev, od tega je bilo 66.150,00 EUR sredstev EU.

V okviru ukrepa Predelava ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture je bil julija 2021 objavljen 6. javni razpis. Razpisanih je bilo 700.000,00 EUR javnih sredstev. V okviru ukrepa se financira naložbe v nove obrate in povečevanje ter posodabljanje obstoječih obratov za predelavo ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture.

3) Uredba o določitvi in izvajanju ukrepov ter tehnične pomoči iz Operativnega programa za izvajanje Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo v Republiki Sloveniji za obdobje 2014–2020, ki se izvajajo v skladu s predpisi, ki urejajo javno naročanje, je bila sprejeta na Vladi Republike Slovenije junija 2016 (UL RS, št. 39/16). Pri teh ukrepih je upravičenec MKGP. Gre za naslednje ukrepe:

- Podpora oblikovanju in izvajanju ohranitvenih ukrepov ter regionalnega sodelovanja;
- Zbiranje podatkov;
- Nadzor in izvrševanje;
- Varstvo in obnova morske biotske raznovrstnosti in ekosistemov;
- Povečanje potenciala lokacij za akvakulturo;
- Ukrepi za trženje – tržne raziskave in izvajanje promocijskih kampanj;
- Celostni pomorski nadzor;
- Spodbujanje varovanja morskega okolja in trajnostne rabe morskih virov;
- Izboljšanje znanja o stanju morskega okolja.

Ker ni bilo interesa med upravičenci, so se ob 6. spremembi OP ESPR 2014-2020 črtali ukrepi, Podpora pripravi in izvajanju ohranitvenih ukrepov ter v okviru ukrepov za trženje- sledljivost ribiških proizvodov, sredstva pa so se ustrezno prerazporedila.

Preko javnih naročil se je izvajal ukrep Varstvo in obnova morske biotske raznovrstnosti in ekosistemov. Do leta 2021, so bile v okviru ukrepa izbrane 4 operacije. Prva in druga operacija sta zaključeni. V okviru ukrepa je bilo v letu 2021 izplačanih 105.365,37 EUR javnih sredstev, od tega pa je bilo 79.024,03 EUR sredstev EU.

Tretja operacija je v izvajanju in se bo zaključila predvidoma oktobra 2022. Cilj operacije je kartiranje morskih habitatnih tipov Natura 2000 v slovenskem morju, s katerim se namerava pridobiti primerno natančne podatke o naslednjih habitatnih tipih Natura 2000 v slovenskem

Evropska unija

Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo

Republika Slovenija

morju. V okviru te operacije je bilo v letu 2021 izplačanih 48.570,04 EUR javnih sredstev, od tega je 36.427,53 EUR sredstev EU.

Četrta operacija s ciljem Spremljanje vrstne pestrosti in abundance tujerodnih vrst v slovenskem morju v obdobju 2021–2023 se bo, kot ukrep za preprečitev, nadzor in obvladovanje invazivnih tujerodnih vrst, nadaljevalo pridobivanje podatkov o prisotnosti tujerodnih vrst v slovenskem morju in spremljanje njihove širitve ter vplivov na domorodne vrste, vključno z vplivi na ribolovne vire in na marikulturo. To bo prispevalo k ohranitvi in krepitvi storitev v zvezi z biotsko raznovrstnostjo in ekosistemskimi storitvami. Spremljanje, ki je že potekalo v obdobju 2018 – 2021, se bo nadgradilo z novimi metodami vzorčenja in prilagojenimi mesti vzorčenja na podlagi ugotovitev iz obstoječega spremljanja. Vrednost odobrene operacije je 117.046,18 EUR, predviden zaključek operacije je oktober 2023.

Preko javnih naročil se je izvajal ukrep Povečanje potenciala lokacij za akvakulturo. Izvajanje ukrepa se je zaključilo. Izbrane in potrjene so bile 3 operacije. V okviru ukrepa je bila izdelana študija za potencial marikulture, akvakulture na celinskih vodah ter študija za potencial akvakulture za podzemne vode. V letu 2021 so bila tako izplačana še zadnja javna sredstva v višini 35.502,00 EUR, od tega ESPR del 26.626,49 EUR.

Vse dejavnost v zvezi z izvajanjem ukrepa Zbiranje podatkov so potekale v skladu z načrtovano dinamiko. Leta 2021 se je izvajala 6. operacija, ki se je nanašala na izvajanje Delovnega načrta za zbiranje podatkov 2020–2021. Operacija se je izvajala od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021. V okviru ukrepa Zbiranje podatkov je bilo sofinancirano izvajanje Nacionalnega programa za zbiranje podatkov za leto 2021, vključno s plačami zaposlenih na Zavodu za ribištvo Slovenije, ki izvajajo naloge zbiranja podatkov in nakupa opreme za potrebe zbiranja podatkov. Delovni načrt je bil odobren z izvedbenim sklepom Komisije z dne 19. 12. 2019 o odobritvi delovnega načrta, ki ga je Slovenija predložila za zbiranje podatkov v sektorju ribištva in akvakulture v obdobju 2020–2021. Izvajanje Delovnega načrta je sestavljeno iz več dejavnosti, ki omogočajo izvajanje različnih vrst operacij, kot so opredeljene v 77. členu Uredbe 508/2014/EU in 9. členu Uredbe o izvajanju ukrepov in tehnične pomoči iz OP ESPR 2014–2020, ki se izvajajo v skladu s predpisi, ki urejajo javno naročanje. S sklepom o izboru operacije so bila odobrena sredstva za izvajanje operacije v letu 2021 v višini 292.934,30 EUR, od tega 234.347,44 EUR sredstev EU. S spremembo sklepa o izboru operacije, ki prikazuje realizacijo operacije je bilo izplačanih 207.296,78 EUR javnih sredstev, od tega 165.837,42 EUR sredstev EU.

Dejavnosti v okviru izvajanja ukrepa Nadzor in izvrševanje so leta 2021 potekale v skladu z načrtovano dinamiko. V leta 2021 se je izvajalo skupaj 10 operacij. Nadaljuje se izvajanje Akcijskega načrta za odpravo pomanjkljivosti v slovenskem sistemu za nadzor ribištva. Skupna vsina odobrenih javnih sredstev je 2.050.770,00 EUR, od tega je 1.702.835,60 EUR sredstev EU. V letu 2021 je bilo v okviru tega ukrepa izplačanih 520.447,36 EUR javnih sredstev, od tega je 468.078,14 EUR sredstev EU.

V okviru ukrepov za trženje se je v letu 2021 se je začela izvajati oglaševalska kampanja kot ključna aktivnost. Glavna promocijska kampanja se izvaja skladno z načrtovanim planom in pogodbo. Promocijska kampanja za dvig osveščenosti javnosti o trajnostnih ribiških proizvodih in proizvodih iz ribogojstva je osredotočena na osveščanje javnosti preko množičnih medijev vseh vrst (televizija, radio, tisk, zunanje oglaševanje, splet in digitalno oglaševanje). Ključne indikatorje uspeha spremlja vsakoletna tržna raziskava, kjer se oceni vpliv kampanje na javnost, tako splošno, kot osnovnošolsko.

V letu 2021 sta bili odobrani 2 operaciji v vrednosti 565.460,28 EUR javnih sredstev in je bilo izplačanih 304.699,30 EUR javnih sredstev, od tega je 228.524,47 EUR sredstev EU. V okviru ukrepa Celostni pomorski nadzor sta bili do konca leta 2021 odobreni 2 operaciji v skupni 328.680,20 EUR vrednosti od tega je 246.510,15 EUR sredstev EU. Druga operacija se je začela izvajati v letu 2021, bila je podpisana pogodba za izvedbo operacije za vzpostavitev sistema CISE

Evropska unija

Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo

Republika Slovenija

v skupni vrednosti 279.990,00 EUR javnih sredstev, od tega 209.992,50 EUR sredstev EU. V letu 2021 je bilo izplačanih 108.189,60 EUR od tega 81.142,20 EUR sredstev EU. Opravljena je bila prva faza in sicer, je bila opravljena analiza, potrjena funkcionalna specifikacija (scope of work). Izvaja pa se nameščeanje programske opreme na strežniško okolje. Aktivnosti potekajo skladno s terminskim planom in bodo zaključene do konca leta 2023.

Do konca leta 2021, v okviru ukrepa Varovanje morsklega okolja in trajnostna raba morskih in obalnih virov je bila odobrena 1 operacija (Monitoring delfinov v slovenskem morju za obdobje 2021-2022) v skupni vrednosti 111.212,47EUR, od tega je 83.409,35EUR sredstev EU, ter izplačanih 87.265,95 EUR, od tega je 65.449,46 EUR sredstev EU. V letu 2021 se je zaključila operacija Monitoring vranjeka v slovenskem morju 2020-2021.

V okviru ukrepa Izboljšanje poznavanja stanja morsklega okolja v letu 2021 ni bilo izbranih novih operacij V letu 2021 je bilo izplačanih 18.023,06 EUR, od tega 13.517,29 EUR sredstev EU. Prva operacija je zaključena, druga operacija pa je bila izbrana v letu 2020 in je namenjena nadgradnji poznavanja biotskih in abiotskih značilnosti ter obsega bentoških habitatnih tipov, za katero je predvideno izvajanje 29 mesecev. Operacija bo zaključena v letu 2023. Vrednost operacije je 90.115,30 EUR javnih sredstev, od tega 67.586,47 EUR prispevek ESPR.

V letu 2021 so bila sredstva tehnične pomoči uporabljena za operacije izvajanja operativnega programa (plače, tolmačenje, organizacija odobra za spremljanje, službene poti, najem zunanjih izvajalcev itd.), informacijskih sistemov (nadgradnja sistema za spremljanje in poročanje o operacijah OP ESPR 2014-2020), izboljšanje upravne zmogljivosti (vzdrževanje informacijske opereme, izobraževanje).

4) Ukrepi lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, se v programskem obdobju 2014–2020 izvajajo v okviru treh evropskih strukturnih in investicijskih skladov: Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo, Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in Evropskega sklada za regionalni razvoj na podlagi skupne Uredbe o izvajanju lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, v programskem obdobju 2014–2020 (Uradni list RS, št. 42/15, 28/16, 73/16, 72/17, 23/18, 68/18, 68/19, 157/20, 163/21 in 181/21). To so naslednji ukrepi:

- Pripravljalna podpora,
- Izvajanje strategij lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, vključujoč tekoče stroške in animacijo, in
- Dejavnosti sodelovanja.

Že leta 2016 so bile z odločbo potrjene štiri lokalne akcijske skupine za ribištvo in njihove strategije, ki vključujejo Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo: LASR DOLINA SOČE, LASR POSAVJE, LASR ISTRE in LASR GORENJSKA KOŠARICA. Lokalne strategije sledijo ciljem OP ESPR 2014–2020 s posebnim poudarkom na ustvarjanju in ohranjanju delovnih mest ter ustanavljanju podjetij na izbranih lokalnih območjih.

V okviru PNU 4 se nadaljuje uspešno izvajanje ukrepa. Vsem štirim potrjenim Lokalnim akcijskim skupinam za ribištvo (v nadaljevanju: LASR) so bila dodeljena vsa razpoložljiva sredstva. Vsi izbirni postopki na nivoju LASR so zaključeni. Za vse štiri LASR je tako trenutno potrjenih skupno 55 projektov in večina projektov je že izvedenih oz. so v izvajanju/v zaključnih fazah. LASR Posavje in LASR Dolina Soče, sta vsa sredstva že dodelila, projekti so bili že potrjeni s strani Posredniškega organa in se v nadaljevanju programskega obdobja posvečata izvajanju in zaključevanju odobrenih projektov. LASR Istre in LASR Gorenjska košarica pa sta ob koncu leta 2021 objavila še zadnja javna poziva za zbiranje projektov. LASR Gorenjska košarica je svoj zadnji izbran projekt poslala v odobritev na Posredniški organ januarja 2022. LASR Istre je na zadnjem javnem pozivu izbrala 2 projekta, ki sta bila poslana v odobritev na Posredniški organ posredovana v začetku marca 2022. Organ upravljanja in posredniško telo se bosta v sodelovanju

s posameznim LASR potrudila, da bo potrjevanje projektov zaključeno v prvi polovici leta 2022 in bo tako dovolj časa za izvedbo/zaključek projektov ter potrditev in izplačilo zahtevkov. Uspešno izvajanje ukrepa je rezultat dobrega sodelovanja vseh vključenih deležnikov, stalne neposredne komunikacije, sprotnega reševanja problemov in medsebojnega zaupanja vseh sodelujočih.

Ukrepi OP ESPR 2014-2020 se pospešeno izvajajo, kljub začetnim izzivom, s čimer se sledi zastavljenim ciljem programa.

Informacije o vseh upravičencih in izbranih operacijah, ki so prejeli sredstva iz Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo, so objavljene na spletni strani operativnega programa v predpisanem CSV-formatu v slovenskem in angleškem jeziku. Podatki o upravičencih, pravnih osebah in fizičnih osebah so objavljeni v skladu z Zakonom o varstvu osebnih podatkov (UL RS, št. 94/07-UPB) in Zakonom o informacijskem pooblaščenju (UL RS, št. 113/05 in 51/07 – ZUstS-A).

Vse podrobne informacije o izvajanju operativnega programa so dosegljive na spletni strani:

<http://ribiski-sklad.si/>

Evropska unija

Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo

Republika Slovenija